

Ahil po smrti

Janis Ritsos

Zelo je utrujen – kaj naj zdaj počne s slavo? – dovolj je bilo.
Dobro je spoznal sovražnike in prijatelje – domnevne prijatelje,
kajti za občudovanjem in ljubeznijo so se skrivale njihove lastne koristi,
njihove lastne sumljive sanje, pretkane in hkrati nedolžne.
Zdaj, na otočku Levke, končno sam, miren, brez zahtev,*
brez dolžnosti in tesnih oklepov, in predvsem
brez nečastne hinavščine junaštva, lahko ure in ure okuša
večerno slanost, zvezde, tišino in tisti nežni
in brezkončni občutek splošne nesmiselnosti,
vtem ko so njegova edina družba divje koze.
A celo tu, po smrti,
so mu prišli za pete novi občudovalci, ti prilaščevalci spomina nanj,
postavili so mu oltarje in spomenike, pomolili in odšli. Samo
morske ptice so ostale pri njem, vsako jutro letijo dol na obalo,
si omočijo krila in se hitro vrnejo, da z nežnimi, plešočimi gibi
očistijo pòd v svetišču. Tako
po zraku zakroži zamisel za pesem (morda je to njegovo edino opravičilo)
in ustnice mu prešine blag nasmeh, za vse ljudi in za ves svet,
medtem ko čaka spet nove romarje (in ve, da mu je všeč)
z vsem njihovim truščem, čutaricami, jajci, tranzistorji,
medtem ko zdaj čaka Heleno, da, tisto, ki je zaradi njene lepote
mesene in sanjske, umrlo toliko Ahajcev in Trojcev, med njimi tudi on sam.

Leros, 19. september 1968

Prevedla Jelena Isak Kres

* V posthomerski tradiciji je Ahilova mati Tetida z morskimi boginjami in muzami mrtvega sina Ahila najprej objokovala, nato pa je s pogrebne grmade ukradla njegovo truplo in ga prenesla na črnomorski otok Levke. Antični pesniki izpričujejo vero, da so na tem otočku svoje blaženo življenje uživale tudi duše drugih preminulih herojev. Po nekaterih pričevanjih je Ahil tam praznoval poroko z Ifigenijo, po drugih s Heleno, in užival blaženost skupaj z Ajantom in drugimi junaki.